Kelam

1. Aşağıdaki bilgilerden hangisi Kelam ilminin ortaya çıkmasını destekleyen bir durum değildir?

A) Kur'an'da batıl inanç ve davranışlar ile fikrî mücadele yollarına dikkat çekilmiş olması.

B) Kur'an'ın değişik din mensuplarının batıl inanç ve davranışlarını açıklayarak eleştirmesi.

C) Kur'an'ın inançla ilgili birçok meseleyi ele alması ve bu konuların akli delillerine temas etmesi.

D) Kur'an'ın, insanları gözlem yapmaya, varlıkları ve olayları yaratılış açısından düşünmeye davet etmesi.

E) Kur'an'da düşünüp akıl yürütme en doğru yol olarak vurgulandığı için felsefe ilminin ortaya çıkmış olması.

2. I. Tevhid
II. İbadet
III. Nübüvvet
IV. Muamelat
V. Ahiret

Yukarıdakilerden hangileri kelam ilminin ana konularıdır?

A) I,II, IV
B) I, III, V
C) I, II, V
D) II, III, IV
E) II, III, V

3. Aşağıdakilerden hangisi Kelam ilminin temel amaçlarından biri değildir?

A) Kişinin imanını taklit düzeyinden kurtarıp tahkikî bir iman derecesine yükseltmek.

B) Diğer İslam ilimleri için sağlam bir inanç temeli oluşturmak.

C) İslam'a yönelik şüphe ve itirazları akli ve nakli delillerle çürüterek cevap vermek

D) İbadetlerin bilinçli ve ihlaslı bir şekilde yerine getirilmesini sağlamak.

E) Sapık düşünce sahiplerine karşı inanç esaslarını akli ve nakli delillerle korumak ve savunmak.

4. I. Tevhid
II. Uhuvvet
III. Nübüvvet
IV. Meleklere iman
V. Ahirete iman

Kelam âlimleri tarafından İslam dininin iman esasları altı madde hâlinde ele alınmıştır. "Âmentü"de ifade edilen bu esaslar âlimler tarafından üç başlıkta birleştirmiştir.

Yukarıdaki maddelerde yer alanlardan hangileri "usûl-i selâse" denilen üç maddeyi oluşturmaktadır?

A) I-II-III

B) I -II-IVI

C) I- III-IV

D) I-III-V

E) III-IV-V

5. Kelam âlimlerinin en fazla başvurduğu akıl yürütme yöntemlerinden biri de görünene dayanarak görünmeyeni delillendirmeye ya da bilinenden hareketle bilinmeyeni tanımlamaya çalışmaktır.

Bu yöntem aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gayb

B) Deney

C) Temsil

D) Felsefe

E) Tümevarım

6. Kelam ilminin doğmasına zemin hazırlayan başlangıç devri eserlerinden olan Fıkh-ı Ekber adlı eser kime aittir?

A) Ebû Hanife

B) Vâsıl b. Atâ

C) İmam Gazzâlî

D) Ebu'l-Hasan el-Eş'ârî

E) Ebu Mansûr el-Mâtürîdî

7. **Kelam ilmi ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) İslam inanç esaslarını ispata güç kazandırır.

B) İbadet ve ahlak kuralları ile ilgili itirazları karara bağlar.

C) Kesin deliller kullandığı gibi bazen de tabiattan örnekler verir.

D) İslam esaslarına ve vahye bağlı kalarak akli yöntemler de kullanır.

E) Karşıt görüşlü kişi ve grupların ortaya attığı şüphe ve itirazları giderir.

8.

I. Hz. Peygamber Dönemi
II. Mutezile Mezhebinin Ortaya Çıkışı
III. Ehl-i Sünnet Mezhebinin Ortaya Çıkışı
IV. Yeni İlm-i Kelam Dönemi
V. İlk Fikrî Hareketler ve İhtilaflar Dönemi

Kelam ilminin tarihi süreci beş ayrı dönem hâlinde incelenmektedir. Aşağıdakilerden hangisinde bu dönemler doğru olarak sıralanmıştır?

A) I-II-III-IV-V

B) I-V-IV-II-III

C) I-IV-V-II-III

D) I-V-II-III-IV

E) I-V-III-II-IV

9. Yazdığı eserin adı olan "Fıkh-ı Ekber" onun terminolojisinde inanç konularını içeren ilmin adı olmuş ve sonraki dönemlerde Usûlü'd-dîn ve Kelam ilminin karşılığı olarak da anılmıştır.

İlk fikrî hareketler dönemin en önemli ismi olan bu âlim kimdir?

A) İmam Gazzâlî

B) Ebu'l-Hasan el-Eş'ârî

C) Ebu Mansûr el-Mâtürîdî

D) İmâm-ı Âzam Ebu Hanîfe

E) İmâmü'l Haremeyn Cüveynî

10. **Kelam ilminin genellikle kullandığı bir yöntem olarak; tek tek olgulardan, genel önermelere varan, bilinen olgu ve olaylardan hareketle genel bir kurala ya da sonuca ulaşan akıl yürütmeye ne denir?**

A) İman

B) Vahiy

C) Mantık

D) Temsil

E) Tümevarım

11. Felsefi bir görüş olarak materyalizmi bütün biçimleriyle reddeden, biyoloji ve psikoloji disiplinleri üzerinden gelen Darwinizm ve Freudizm akımlarının eleştirilerini cevaplayan, yeni felsefi akımları İslam esasları açısından eleştiren, tabiî bilimlerden yararlanarak Allah'ın (c.c.) varlığını kanıtlayan, İslam'ın inanç ilkelerini açıklayan bir disiplin hâline gelmiştir.

Yukarıda döneminin özellikleri sıralanmış olan ve XIX. yüzyıldan günümüze kadar geçen süreyi kapsayan Kelam ilmi dönemi hangisidir?

A) Mutezile Dönemi

B) Filozoflar Dönemi

C) Mütekaddimîn Dönemi

D) Yeni İlm-i Kelam Dönemi

E) İlk Fikrî Hareketler Dönemi

12. **Kelam ilmi ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) Kelam ilmi iman esaslarını belirlemek için aklın ilkelerini kullanır.

B) Kelam ilmi gayb âlemi ve inanç alanı ile ilgili konularda vahyi esas alır.

C) Kelam ilmi fizikî âlemle ilgili duyu organlarının verilerinden faydalanır.

D) Kelam ilmi inanç esaslarının ispatı ve açıklanmasında aklı ön planda tutar.

E) Kelam ilmi vahiy ile aklın uyumunu sağlayarak itikat esaslarını açıklayıp ispat eder.

13. Kelam ilmi İslam inanç esaslarını naslardan hareketle belirler ve bu esasları akli yöntemlerle temellendirip destekleyen açıklamalar yapar. Kelam âlimleri tarafından İslam dininin iman esasları altı madde hâlinde ele alınmıştır. "Âmentü"de ifade edilen bu esaslar âlimler tarafından üç başlıkta birleştirilmiş ve bunlara da "usûl-i selâse" yani tevhid, nübüvvet ve ahirete iman denilmiştir. İslam âlimleri Kelam ilmini tanımlarken bu üç esası özellikle zikretmeye özen göstermişlerdir.

Peygamberliğin imkânı, diğer peygamberlerin risaleti, vahiy, ilahî kitaplar, Hz. Muhammed'in (s.a.v.) peygamberliğinin ispatı konuları yukarıdaki paragrafta belirtilen "usûl-i selâse"nin hangi başlığı altında ele alınır?

A) Tevhid

B) Nübüvvet

C) Ahirete iman

D) Kitaplara iman

E) Meleklere iman

14. İslam düşünce tarihinde kelam ilminin yoğunlaştığı en önemli mesele tevhid inancı olmuştur.

Bu ifadeye göre aşağıdakilerden hangisi kelam ilminin öncelikli konusu <u>değildir</u>?

A) Allah'ın (c.c) fiilleri

B) Allah'ın (c.c) birliği

C) Allah'ın (c.c) varlığının delilleri

D) Allah'ın (c.c) sıfatları

E) Allah'ın (c.c) isimlerinin delilleri

15. Yeni ilm-i kelam döneminin Türkiye'deki en önemli temsilcisi sayılan ve 'Yeni İlm-i Kelam' adlı eseri kaleme alan Kelam âlimi kimdir?

A) Hüseyin Atay

B) Ahmet Akbulut

C) Bekir Topaloğlu

D) Şaban Ali Düzgün

E) İsmail Hakkı İzmirli

16.
- Yok olmaz, varlığı süreklidir.
- Varlığı zorunludur.·
- Varlığı hiçbir sebebe muhtaç değildir.

Bu özelliklerden yola çıkarak kelamcılar, Allah'ın (c.c.) varlığını..................olarak nitelerler.

Cümledeki boşluğa getirilmesi gereken uygun kelime hangisidir?

A) Mümkin

B) Bekâ

C) Hayat

D) Vâcib

E) Mümteni

17. Aşağıdakilerden hangisi Kelam ilminin amaçlarından biri <u>değildir?</u>

A) Dinin inanç ilkelerini, akıl doğrultusunda temellendirip açıklamak.

B) İslam inanç sistemini sarsmayı amaçlayan akımlarla mücadele etmek.

C) İnanç alanında ortaya çıkan şüphe ve tereddütleri çürütmeye çalışmak.

D) Zamanla oluşan hurafe ve bâtıl inançları tespit ederek onları savunmak.

E) İslam inancına yönelik içeriden ve dışarıdan yapılabilecek olan itirazları cevaplamak.

18.
- Doğru haberin kaynaklarından biridir.
- Yalan üzerine birleşmelerini aklın imkânsız gördüğü bir topluluğun rivayet ettiği haberdir.

Aşağıdakilerden hangisi özellikleri verilen bilgi kaynağıdır?

A) Vahiy

B) Peygamber haberi

C) Mütevâtir haber

D) Sezgi

E) Havass-ı Selime

19. Hz. Peygamber'in vefatından sonra başlayıp hicri birinci asrı içine alan süreç kelam ilminin doğmasına zemin hazırlamıştır. Bu dönemde yaşanan siyasi olaylar ve ihtilaflar nedeniyle ortaya çıkan büyük günah işleyenin durumu, iman-amel ilişkisi, kader meselesi, insan fiilleri ve hilafet gibi meseleler, inançla ilgili bazı tartışmaları ve farklı yeni yorumları da beraberinde getirmiştir. Böylece başta kelam ilmi olmak üzere diğer dinî ilimlerin ortaya çıkış süreci de başlamıştır.

Kelam ilminin tarihi süreci ile ilgili yukarıda bahsedilen döneme ne denilir?

A) Hz. Peygamber Dönemi

B) Yeni İlm-i Kelam Dönemi

C) Mutezile Mezhebi Dönemi

D) İlk Fikrî Hareketler Dönemi

E) Ehl-i Sünnet Mezhebi Dönemi

20. **Kelam ve felsefe ilimleri ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) Felsefe, aklın verilerini; Kelam ise temel kaynak olan vahyi esas alır.

B) Felsefe'den farklı olarak Kelam ilmi ele aldığı konulara din eksenli yaklaşır.

C) Felsefe ve Kelam'ın bilgi kaynakları; haber-i sadık, havass-ı selîme ve akl-ı selîmdir.

D) Felsefe de Kelam gibi varlıkların başlangıç ve sonlarından (mebde ve meâd) bahseder.

E) Kelam ilmi, metod bakımından meseleleri sadece akılla çözmeye çalışan felsefeden ayrılır.